

Dragon Mining Oy
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kutuvuoma 4 - 5

Hakija Dragon Mining Oy
Espoo

Yhteystiedot:
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

Lisätietoja antaa:
Matti Talikka, puh. 040 300 7800

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 3.1.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksen on jättänyt Polar Mining Oy, mutta se on siirretty Dragon Mining Oy:lle 3.11.2011 (yhtiön nimen muutos).

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 27.4.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 18.2.2011 hakemus sähköisessä muodossa, kartat sähköisessä muodossa (MapInfo -tiedostot) maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-ali tiedot

- 23.5.2011 esteettömyystodistus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kittilä (261), Sodankylä (758)

KaivNro 9129/1; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-404-1-12	Värttiövaara	Kelontekemä	0,23
261-404-16-18	Hepokatti	Kelontekemä	1,19
261-404-16-6	Peltola	Kelontekemä	2,50
261-404-16-9	Pekkala	Kelontekemä	2,65
261-404-17-17	Värttiövaara	Kelontekemä	27,69
261-404-17-18	Mantovuoma	Kelontekemä	1,82
261-404-17-20	Malmivaara	Kelontekemä	13,21
261-404-2-19	Mäntysalo	Kelontekemä	10,25
261-404-2-34	Karhuranta	Kelontekemä	1,11
261-404-2-35	Pimiänautto	Kelontekemä	9,77
261-404-2-46	Kivisuvanto	Kelontekemä	29,30
		Yhteensä ha	99,72

KaivNro 9129/2; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-404-17-10	Tuohikuru	Kelontekemä	3,73
261-404-17-12	Huikuri	Kelontekemä	1,46
261-404-17-13	Harjula	Kelontekemä	14,53
261-404-17-20	Malmivaara	Kelontekemä	17,78
261-404-17-9	Kotila	Kelontekemä	8,08
261-404-9-45	Tuomela	Kelontekemä	4,44
261-404-9-55	Siirtola	Kelontekemä	13,80
261-404-9-56	Vaara	Kelontekemä	13,00
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	22,98
		Yhteensä ha	99,80

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 199,52 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat Kuivasalmen paliskunnan erityisellä poronhoitoalueella.

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus osaan nyt haetuista alueista. Valtausoikeudet ovat päättyneet 31.12.2010. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 29.11.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 10.1.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 10.1.2014.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:
4.12.2013 Virallisessa lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9129/1   Kutuvuoma 4
2. Kaivosrekisterinumero 9129/2   Kutuvuoma 5

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan asianomaiselle paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Virallisessa lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Valtaushakualue sijaitsee Kutuvuoman kultaesiintymän ja kaivospiirin itäpuolella. Valtaushakualueella aiemmin suoritettujen malminetsintätutkimusten tulosten perusteella, alueelta tunnetaan lukuisia kulta- ja kullan seuralaismetallien viitteitä. Aiemmat malminetsintätutkimukset sisältävät mm. geofysikaalisia mittauksia ja maaperänäytteenottoa.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Valtaushakualueella suoritettavat aiemmat malminetsintätutkimukset ja niistä kertynyt aineisto luovat pohjan tuleville tutkimuksille. Valtaushakualueilla on suunniteltu tehtäväksi:

- Historiallisen malminetsintäaineiston modernisointi ja uudelleen tulkinta. Esimerkiksi geokemiallisen näytteenotto- ja geofysikaalisen mittausaineiston uudelleentulkinta moderneja tietoteknisiä sovelluksia hyväksikäyttäen. Ei vuodenaikaan sidonnaista.
- Tarvittaessa suoritetaan täydentävää geokemiallista näytteenotto (lapio, moreeni, kalliomurske). Ei vuodenaikaan sidonnaista.
- Tarvittaessa suoritetaan täydentäviä geofysikaalisia mittauksia. Ei vuodenaikaan sidonnaista.
- Ohuen maapeitteen alueella voidaan suorittaa tutkimusmontutusta sulan maan aikana. Tutkimusmontut täytetään tutkimusten päätyttyä.
- Potentiaalisten kultapitoisten vyöhykkeiden esiintymistä voidaan testata syväkairauksin. Ei vuodenaikaan sidonnaista.
- Jo havaittujen kultapitoistenvyöhykkeiden laajuutta ja kultapitoisuustasoja voidaan tutkia syväkairauksin. Ei vuodenaikaan sidonnaista.

Suoritettavat tutkimustoimet tarkentuvat tutkimusten edetessä ja malminetsinnällisen aineiston karttuessa.

Kokonaisuutena mahdolliset maastovahingot ovat pieniä (esim. taimi- ja puustovahinkoja), ja ne korvataan lainmukaisesti täysimääräisinä maanomistajille. Malminetsintätutkimuksien vaikutus alueen muuhun käyttöön on vähäistä.

Hakijan kokemusten sekä poroisäntien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella malminetsinnästä porotaloudelle aiheutuvat haitat ovat vähäisiä. Myös malminetsinnän yleensä kohteellinen luonne minimoi haittavaikutuksia. Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan sekä ympäristölle että alueen muille käyttäjille, kuten porotaloudelle, aiheutuvat haitat.

Malminetsintätutkimusten vaikutus Natura-alueisiin

Tollovuoma-Silmäsvuoma-Mustaoja-Nunaravuoma-Natura 2000 -alue sijaitsee lähimmillään noin 1,6 kilometrin päässä valtaushakualueen länsipuolella. Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan ympäristölle aiheutuvat haitat. Esimerkkinä mainittakoon vanhojen kulku-urien käyttäminen näytteenottoa suoritettaessa sekä tutkimuskaivantojen suunnitteleminen vain kuiville, ohuen maapeitteen alueille. Hakijan arvion perusteella valtausvaiheen malminetsintätutkimuksilla ei ole vaikutusta Natura 2000 -alueisiin tai niihin luontoarvoihin, joita kyseisillä Natura 2000 -alueilla suojellaan.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Haetulla valtausalueella ei ole asemakaavoja eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia esteitä.

Valtauksesta ei saa olla haittaa Kuivasalmen paliskunnan poronhoidolle.

Kittilän kunnalla ei ole muuta huomautettavaa valtaushakemuksesta.

Sodankylän kunta

Kohde sijaitsee Kelujärvi - Rajala osayleiskaava-alueella. Alue on yleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Sodankylän kunta ilmoittaa lausuntonaan, että valtaukselle ei ole kaivoslain 6 §:ssä lueteltuja esteitä.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Suojeluohjelma-alueet ja suojelualueet sekä pohjavesialueet

Haetut valtausalueet eivät sijaitse valtioneuvoston hyväksymällä luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella. Haetut valtausalueet eivät myöskään sijaitse luonnonsuojelualueella. Haetut valtausalueet eivät sijaitse myöskään valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojelulla maisema-alueella.

Haetuilla valtausalueilla ei sijaitse pohjavesialueita.

Lähimmillään noin 1,6 kilometrin etäisyydellä haetuista valtausalueista sijaitsee Tollovuoma-Silmäsvuoma-Mustaoja-Nunaravuoma (FI1300608) Natura 2000 -alue.

Tollovuoma-Silmäsvuoma-Mustaoja-Nunaravuoma on lähes 10 000 hehtaarin laajuinen ja se on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI-alue). Alue on ilmoitettu myös komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA-alue). Alueen suojeluperusteena ovat siellä esiintyvät yhteensä 8 luontodirektiivin liitteen 1 mukaista luontotyyppiä ja yksi liitteen II lajia sekä yhteensä 18 lintudirektiivin liitteessä 1 mainittua lintulajia ja säännöllisesti esiintyvää muuttolintua. Lisäksi alueen suojeluperusteena ovat yhteensä 8 luontodirektiiviliitteen II kasvilajia.

ELY-keskus arvioi, ettei tutkimuksilla ole todennäköisesti merkittäviä heikentäviä vaikutuksia ko. suojelualueen luontotyyppeihin ja lajien elinympäristöön, joten luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei tarvitse tehdä.

Uhanalaiset lajit

Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmän mukaan (30.12.2013) haetuilla valtausalueilla tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä.

Haettujen valtausalueiden alueella ei sijaitse suurten petolintujen pesimäreviireitä.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin. ELY-keskus huomauttaa, että kairausten jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Sattasniemen paliskunta

Paliskunta suorittaa porojen kokoamista syyskuun alusta helmikuun loppuun alueella. Tällöin siellä ei saa olla mitään toimintaa, joka häiritsee poronhoitotöitä.

Malminetsintäalueella on paliskuntien välinen raja-aita, joka pitää olla aina suljettu ympäri vuoden eikä siihen saa tehdä uusia reikiä. Kuljettaessa aidasta läpi pitää käyttää vanhoja verkkoja ja sulkea aina ne.

Valtausalueella on porojen talvihoitopaikka josta pitää sopia erikseen poroja hoitavan poromiehen kanssa.

Ennen kenttätöiden aloittamista on sovittava paliskunnan kanssa etsinnän etenemisestä.

Paliskunta haluaa tietää, mitä keinoja käytetään malminetsinnässä. Eikä ole suotavaa jättää törröttäviä poraputken päitä maahan ilman näkyviä ja pitkäaikaisia merkkejä. On ollut vaarallisia tilanteita ja särjetty kelkkoja putkiin.

Mahdollisista laidunmaan menetyksistä ja muista vahingoista porotaloudelle tulee suorittaa korvaus paliskunnalle.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet Metsähallitus*Yleisperiaatteet*

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohteita, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee huomioida

oida tiestön kuntotilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovi-
en sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet.

Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Metsähallituksen Keski-Lapin metsätii-
min tiimiesimieheltä. Toiminnan harjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan va-
hingoista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää
maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyt-
tää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.
Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä put-
kista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi
metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkienpäihin. Edellä mainitulla toi-
menpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaaliva-
hinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Met-
sähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia,
jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutu-
nut näihin periaatteisiin lakisääteisen velvoitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäris-
tö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta
enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Osa kohteesta sijaitsee Kelujärvi - Rajala osayleiskaava-alueella. Alue on yleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Koska Sodankylän kunta ei ole vastustanut valtausoikeuden myöntämistä, ei valtaukselle ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaista estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräjän jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei val-

tauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

- Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

- Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

- Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

- Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue

mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpa- taan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä

hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallituihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajoitukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Natura-aluetta koskien ei ole tarpeen antaa erillistä lupamääräystä, kun otetaan huomioon Natura-alueen sijainti valtausalueeseen nähden sekä ELY-keskuksen lausunnossaan toteama; lisäksi hakija on ilmoittanut pyrkivänsä minimoimaan ympäristölle aiheutuvat haitat mm. käyttämällä vanhoja kulku-uria näytteenottoa suoritettaessa. Lisäksi on huomattava, että valtaajan on suoraan kaivoslain (503/1965) nojalla suoritettava tutkimustoimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- Metsähallituksen esille tuomat seikat on otettu huomioon mm. lupamääräyksillä 4 ja 10. Valtaajan ottaessa yhteyttä maanomistajiin (lupamääräys 4) on mahdollista ottaa huomioon alueen puusto ja käytettävät kulkureitit sekä teiden kunto. Lupamääräyksellä 10 varmistetaan, että kairausputkista aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- paliskunnan esille tuomien seikkojen osalta viitataan lupamääräykseen 5. Tällöin paliskunnalla on mahdollista tuoda valtaajan tietoon tutkimuksissa huomioon otettavat seikat, kuten porojen kokoamiseen liittyvät ajankohdat, paliskuntien raja-aidan läpi kulminen ja porojen talvihoitopaikat. Kairausputkien osalta viitataan lupamääräykseen 10. Vahinkojen korvaamisen osalta viitataan kaivoslain (503/1965) 15 §:ään, joka koskee tut-

kimustyöstä tai alueiden käytöstä aiheutuvien vahinkojen ja haittojen korvausvelvollisuutta.

- kaivosviranomaisen on käyttänyt sille annettua ja kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaista harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)

Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **16.7.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

